

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Kaupunginhallitus

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 26.08.2024 15:30 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	
	Ratia Jorma	II varapuheenjohtaja	
	Putula Toni	III varapuheenjohtaja	
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	
	Rantanen Ida	jäsen	
	Nieminen Mira	jäsen	
	Kaikkonen Jouni	jäsen	
	Talja Martti	jäsen	
	Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	
	Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	
	Lehto Rami	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	
	Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja, esittelijä	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	asiantuntijaesittely: talouden tasapaino- ohjelman raportointi - tavoitteiden toteuttaminen
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	asiantuntijaesittely: talouden tasapaino- ohjelman raportointi - tavoitteiden toteuttaminen
	Laavi Elina	elinvoimajohtaja	asiantuntijaesittely: talouden tasapaino- ohjelman raportointi - tavoitteiden toteuttaminen

	Keitaanranta Mira	henkilöstöjohtaja / konsernihallinnon johtaja	asiantuntijaesittely: talouden tasapaino- ohjelman raportointi - tavoitteiden toteuttaminen
	Mörsky Tiina	talousjohtaja	asiantuntijaesittely: talouden tasapaino- ohjelman raportointi - tavoitteiden toteuttaminen
	Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
	Virkkunen Pekka	lakiasiaintohtaja	
	Valtavaara Anu	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

Lahti 22.8.2024

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
289	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
290	Pöytäkirjan tarkastajat	5
291	Konsernipalvelut, rahoituspalvelujen kassaraportti	6
292	Tiedote jaostojen asioista	7
293	Liikuntapaikkasuunnitelma 2025-2035 KV	8
294	Vastauksen antaminen kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta KV	13
295	Valtuustoaloite: Valtuusto luo kaavoitukselle ja asemakaavan muutoksille mittarit tai eettiset ohjeet, jotka velvoittavat päättäjiä huomiomaan kaavoituksessa ja asemakaavan muutoksissa aiempaa paremmin kaavoituksen kohteena olevan alueen sekä sen ympäristön luonto- ja historialliset arvot KV	30
296	Valtuustoaloite: Israelin sotarikoksia tukevien hankintojen selvittäminen KV	39
297	Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 20.5.2024 § 212 Maksusuunnitelman muutos Suomen Hiihtoliitto ry:lle	46
298	Konsernihallinnon seurantaraportti 1.1.-30.6.2024	51
299	Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.6.2024 KV	53
300	Henkilöstöjärjestöjen toiminnan tukeminen vuonna 2024 ja tuen lakkauttaminen 1.1.2025 alkaen	54
301	Lausunto aluehallintouudistuksesta	58
302	Tiedoksi merkittävät asiat	65

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

289

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Esityslista
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

nro 21

290

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan III vpj. Toni Putula ja jäsen Martti Talja.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

291
Konsernipalvelut, rahoituspalvelujen kassaraportti

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

292
Tiedote jaostojen asioista

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan Jorma Ratian ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Toni Putulan tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

293
Liikuntapaikkasuunnitelma 2025-2035 KV

2827/10.03.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntajohtaja Aleksi Nyström, p. 044 483 1794

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liikuntapaikkasuunnitelman ohjeellisena asiakirjana ja työkaluna valmisteltaessa vuosien 2025 – 2035 talousarviota, taloussuunnitelmaa sekä Tilakeskuksen investointiohjelmaa. Suunnitelma on päivittyvä asiakirja, joka tuodaan hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan, kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi muutosten yhteydessä."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.08.2024

§ 58

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle liikuntapaikkasuunnitelman hyväksymistä ohjeellisena asiakirjana ja työkaluna valmisteltaessa vuosien 2025 – 2035 talousarviota, taloussuunnitelmaa sekä Tilakeskuksen investointiohjelmaa. Suunnitelma on päivittyvä asiakirja, joka tuodaan ao. päätöselinten hyväksyttäväksi muutosten yhteydessä.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä I varapuheenjohtaja Pertti Arvaja esitti, että asia tulee jättää pöydälle. Jäsen Antti Laaksonen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty asian käsittelyn keskeyttämistä koskeva esitys, minkä johdosta tulee äänestää.

Puheenjohtaja teki seuraavanlaisen äänestys ehdotuksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat I varapuheenjohtaja Arvajen esitystä pöydälle jättämisestä äänestävät EI. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA ääntä (Lindqvist, Rusanen, Smolander, Sorsa, Granlund, Mäkynen) ja 2 EI ääntä (Arvaja, Laaksonen). Äänestyslista on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi suoritetun äänestyksen jälkeen, että asian käsittelyä jatketaan. Keskustelun kuluessa I varapuheenjohtaja Arvaja teki seuraavan muutosesityksen ”Kisapuistoon rakennetaan UEFA 3-tasoinen jalkapallostadion. Hinta alle 12,4 milj.”. Muutosesitys on liitteenä. Esitystä ei kannatettu.

Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Perusteluosa

Liikuntapaikkasuunnitelma on laadittu ohjaamaan liikuntapaikkarakentamista ja liikuntapaikkojen ylläpitämistä. Suunnitelman tavoitteena on linjata Lahden kaupungin tulevia liikuntapaikkainvestointeja ja rytmittää liikuntapaikkojen peruskorjaushankkeita vuosina 2025-2035. Liikuntapaikkasuunnitelma on liikuntapalveluiden strateginen asiakirja. Liikuntapaikkasuunnitelmalla edistetään kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista mm. asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden sekä kaupungin vetovoimaisuuden ja kansainvälisen urheilukaupunkistatuksen näkökulmasta.

Liikuntapaikkasuunnitelman laatiminen on ollut noin vuoden kestävä prosessi. Suunnitelman laati työryhmä, johon kuuluivat liikuntajohtaja Aleksi Nyström, liikuntapalvelupäällikkö Markku Ahokas, liikuntapalveluvastaava Sanna-Maija Nurminen ja kaupungininsinööri Mika Lastikka. Työtä oli tukemassa North Sport Consulting Oy. Ohjausryhmän työhön osallistuivat liikuntajohtaja sekä sivistysjohtaja Tiina Granqvist ja toimitilajohtaja Jouni Arola.

Liikuntapaikkasuunnitelman laatimiseen osallistettiin kuntalaisia ja urheiluseurojen puheenjohtajia kyselyiden avulla. Kyselyillä kartoitettiin kokemuksia liikuntapaikkojen käytöstä ja haasteista. Kuntalaisten kyselyyn vastasi yli 400 lahtelaista. Urheiluseuroille teettiin oma kysely johon vastasi 29 lahtelaista urheiluseuraa.

Luottamushenkilöille järjestettiin seminaari, jossa käsiteltiin tulevaisuuden suurimpia liikuntapaikkahankkeita.

Liikuntapaikkasuunnitelman etenemistä esiteltiin myös hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnalle useamman kerran prosessin aikana. Lisäksi

Lahden kaupungin viranhaltijoille ja kumppaneille järjestettiin työpajoja, jossa käsiteltiin organisoidun ja organisoitumattoman urheilun olosuhteita.

Suunnitelman lähtökohtana on nykytilan tarkastelu mm. liikuntapaikkojen kunnosta, käyttöasteista, korjausvelasta, ylläpidon kustannuksista, hinnoittelusta ja liikuntapaikkarakentamisen historiasta.

Liikuntaolosuhteeseen liittyvät asiat jakaantuvat hyvinvoinnin- ja vapaa-ajan lautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, konserni- ja tilajaoston sekä sivistyslautakunnan alaisuuteen.

Virkamiesorganisaatiossa asioita hoidetaan sekä sivistyksen että kaupunkiympäristön palvelualueilla ja Tilakeskuksessa. Asioita koordinoidaan ulkoliikkumisalueiden johtoryhmässä.

Sisäliikuntapaikkoihin ja halleihin, ulkoliikuntapaikkoihin ja sekä liikunta- ja ulkoilureitistöihin on käytetty investointimäärärahoja vuosina 2013 – 2023 n. 139 milj. euroa. Liikuntarakennuksissa on mittavia investointitarpeita myös tuleville vuosille. Kaupungin taloudellisen tilanteen johdosta investointitarpeita on priorisoitava.

Suunnitelmakauden isoiksi hankkeiksi nousevat uuden vesiliikuntakeskuksen rakentaminen ja osittain nykyisistä uimahalleista luopuminen, jäähalliolosuhteiden sekä Kisapuiston tapahtumaolosuhteiden kehittäminen, talvilajien ympärivuotisen kilpailu- ja harjoitusolosuhteiden lisääminen sekä suur- ja messuhallien kehittämistyö. Liikuntapaikkasuunnitelmassa on hahmoteltu hankkeiden tavoiteaikatauluja.

Suunnitelmakauden muita päähankkeita ovat lähiliikuntapaikkaverkoston kehittäminen, ulkoliikuntapaikkojen lisääminen ja kunnostaminen, uimarantojen ja

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

talviuintimahdollisuuksien kehittäminen sekä liikunta- ja ulkoilureitistöhankeiden kehittäminen.

Tavoitteita tukevia toimenpiteitä ovat liikuntapalveluiden ja olosuhdetyön tuottamistapojen tehostaminen, liikuntaolosuhteisiin liittyvän tukijärjestelmän kehittäminen sekä viestinnän ja verkkokaupan kehittäminen.

Liikuntapaikkasuunnitelma, sekä siihen liittyvät tausta-aineistot löytyvät Lahden kaupungin internet sivuilta osoitteesta:

<https://www.lahti.fi/vapaa-aika/liikunta-ja-ulkoilu/kehittaminen-ja-hankeet/liikuntapaikkasuunnitelma-2025-2035/>

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv:-

Liitteet

- 1 Lahden liikuntapaikkasuunnitelma 2025-2035
LAHTI_V14
- 2 Äänestyslista 14.8.2024 § 58
- 3 Arvaja muutosesitys 14.8.2024 § 58

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

294

Vastauksen antaminen kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta KV

33/00.04.00.01/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kehittämiskoordinaattori Sari Alm p. 050 398 5162

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist p. 050 383 6574

Konsernihallinnon johtaja, henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta p.
050 559 4065

Omistajaohjauksen johtaja Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Työllisyyspalvelujohtaja Taisto Tuominen p. 044 482 6976

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa tarkastuslautakunnan vuodelta 2023 hyväksymään Lahden kaupungin arviointikertomuksen johdosta vastauksenaan kaupunginvaltuustolle jäljempänä perusteluosassa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

“Kaupunginvaltuusto merkitsee kaupunginhallituksen antaman selvityksen tiedokseen.”

Perusteluosa

Kaupunginvaltuusto päätti 20.5.2024 § 64 merkitä tiedokseen tarkastuslautakunnan 6.5.2024 § 41 hyväksymän Lahden kaupungin arviointikertomuksen vuodelta 2023.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin seuraavien tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyjen asioiden osalta sekä ilmoittamaan niistä kaupunginvaltuustolle 2.9.2024 mennessä:

-Miten kehitetään toiminnallisten tavoitteiden asettamista, jotta niiden toteutumista voidaan mitata ja arvioida nykyistä paremmin,

-Miten varmistetaan, että kaupungin organisaatiossa on riittävät resurssit ja käytännöt hyvinvoinnin edistämiseen ja hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhdyspintatyöhön,

-Selvitetään kaupungintalon työskentelytilojen käyttöaste, työntekijöiden etätyön ja läsnäolotyön suhde sekä vaikutukset työhyvinvointiin,

-Selvitetään, miten kaupungin toimintatuki Eventum Lahti Oy:lle olisi mahdollista järjestää,

-Miten edistetään nuorten työllisyystilannetta,

-Sekä muista mahdollisista tässä arviointikertomuksessa esiin tulleista asioista harkintansa mukaan.

Selvityspyynnön 1. kohta:

Miten kehitetään toiminnallisten tavoitteiden asettamista, jotta niiden toteutumista voidaan mitata ja arvioida nykyistä paremmin?

Lahden kaupungin strategian perustavoitteiden toteutumista seurataan strategisilla mittareilla, joista päätetään strategian hyväksymisen yhteydessä ja joiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Nämä mittarit ovat numeerisia ja ne pohjautuvat pääasiassa erilaisiin tilastoihin. Toiminnan strategialähtöisyys varmistetaan kytkemällä talousarvio, sekä siihen kirjattavat toiminnalliset tavoitteet eli strategian kärkihankkeiden toimenpiteet kiinteästi kaupungin strategiaan.

Jokaiselle toimenpiteelle on nimetty palvelualueilta vastuhenkilö tai vastuhenkilöt, jotka vastaavat toimenpiteen mittarin määrittämisestä sekä raportoinnista. Lisäksi toimenpiteiden etenemistä ja toteutumista käydään läpi kaupunginjohtajan vetämissä strategiaryhmän kokouksissa sekä palvelualueiden johtoryhmissä. Etenemisestä raportoidaan myös kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle kaksi kertaa vuodessa.

Toimenpiteiden mittaamisen lähtökohtainen haaste muodostuu siitä, että miten osaamme tunnistaa mittareita, a) jotka kuvaisivat selkeästi jonkun halutun muutoksen toteutumista b) joihin ei vaikuttaisi muut tekijät, vaan mittarin muutoksen ainoana ajurina olisi tehty toimenpiteet. Toimivin ja helpoiten raportoitavissa oleva mittari olisi usein määrällinen mittari. Tällöin lukuarvon muutos kertoisi ollaanko etenemässä tavoitetta kohti. Haasteena on kuitenkin se, että joissain tapauksissa lukuarvon muutokseen on voinut vaikuttaa myös muut tekijät. Kärkihankkeiden toimenpiteet ovat kuitenkin usein laaja-alaisia toimenpiteitä, joita edistämällä pyritään sekä lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä vaikuttamaan strategisten mittareiden suuntaan. Mittarien toteuman raportoinnissa on usein haluttu välittää myös yksityiskohtaista tietoa konkreettisista toimenpiteistä tavoitteen

edistämiseksi. Lisäksi yhteen tavoitteeseen voi liittyä useita toimenpiteitä ja mittareita, joista osa toteutuu ja osa ei toteudu, mikä luo edelleen epäselvyyttä tavoitteiden toteutumisesta.

Jatkossa toiminnallisten tavoitteiden mittareiden selkeyttämiseksi lisätään vastuuhenkilöiden tukea ja koulutusta selkeiden ja mitattavien mittareiden tunnistamiseksi. Lisäksi tarkennetaan mittarointiin liittyvää ohjeistusta. Vuoden 2025 tavoitteiden osalta käydään jokaisen vastuuhenkilön kanssa läpi mittareiden raportointi ja tietolähteet. Pyrkimyksenä on, että mittareista aiempaa suurempi osuus olisi määrällisiä mittareita ja mittarin tietolähde olisi selkeästi tiedossa jo tavoitteen määrittelyvaiheessa. Lisäksi toimenpiteiden mittareita ja niiden raportointia käsitellään jatkossa aiempaa yksityiskohtaisemmin kaupungin strategiaryhmässä. Kaupungin uuden strategian valmistelu alkaa vuonna 2025 ja siinä yhteydessä pohditaan mitä muutoksia on tarpeen tehdä toiminnallisten tavoitteiden tunnistamiseksi ja mittaroinnin selkeyttämiseksi.

Selvityspyynnön 2. kohta:

Miten varmistetaan, että kaupungin organisaatiossa on riittävät resurssit ja käytännöt hyvinvoinnin edistämiseen ja hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhdyspintatyöhön?

Osallisuus ja hyvinvointi -palveluyksikön tehtävänä on koordinoita hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyötä kaupungissa sekä yhteensovittaa toimia muiden toimijoiden kanssa. Palveluyksikön tehtäviä ovat: hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen, ehkäisevä työ, osallistuva budjetointi, kumppanuuspöydät, Monitoimikeskus Takatasku ja vanhus- ja vammaisneuvostot. Palveluyksikössä työskentelee johtava asiantuntija, erityisasiantuntija

50 %, ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori, hyvinvointikoordinaattori, 2,5 osallisuuskoordinaattoria ja työvalmennuspäällikkö.

Vuoden 2021 organisaatiouudistuksen myötä palveluyksikkö siirtyi konsernihallinnosta sivistyksen palvelualueelle. Tuolloin uusina tehtävinä palveluyksikölle tulivat vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä kumppanuuspöytien toiminnan organisointi ja palveluyksikön esimiestehtävät hyvinvointijohtajan tehtävän lakkautuessa. Uudet tehtävät on hoidettu aiemmalla henkilöstömitoituksella ja vasta käytännössä on nähty, miten paljon eri toimintojen organisointi ja esimiestehtävät vievät henkilöstöresursseja.

Osallisuuden ja hyvinvoinnin palveluyksikkö koordinoi hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelutyötä kaupunkitasoisesti. Lainsäädäntö edellyttää, että kunta seuraa asukkaidensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään kaikilla kaupungin palvelualueilla. Kaupungin johtoryhmä johtaa kaupungissa tehtävää hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyötä sekä ehkäisevää työtä. Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteumaa seurataan vuosittain ja siitä raportoidaan valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Osallisuus ja hyvinvointi -palveluyksikkö vastaa järjestö- ja yhdistisyhteistyöstä palveluyksikön osalta sekä koordinoi kaupunkitasoista järjestö- ja yhdistisyhteistyötä osallisuuden ja hyvinvoinnin osalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään myös muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Lahden strategiassa todetaan, että yhteistyöllä eri kumppaneiden kanssa edistetään kuntalaisten hyvinvointia. Yhdistykset ja yhteisöt ovat keskeisiä toimijoita

hyvinvointityössä ja kaupunki tukee niiden toimintaa avustusten ja kumppanuuksien kautta.

Soteuudistuksen myötä uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa. Asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen edellyttää toimivia palveluketjuja kaupungin ja hyvinvointialueen välillä eri yhdyspintoihin liittyen mm. työllisyyden hoito, lasten ja nuorten palvelut, maahanmuuttopalvelut, asuminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä osallisuustyö. Eri yhdyspinnoilla toimii monialaisia verkostoja, joissa on kaupungin, hyvinvointialueen, yhdistysten, yhteisöjen ja eri viranomaistahojen edustajia. Sekä kaupungin että hyvinvointialueen puolelta on nimetty yhdyshenkilöt eri yhdyspinnoille. Verkostoissa voidaan sopia yhteistyöstä, toiminnan tavoitteista sekä yhteisestä kehittämisestä.

Kaupunki osallistuu vuosittaisiin hyvinvointialueen järjestämiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskeviin neuvotteluihin, joissa sovitaan yhteiset tavoitteet ja painopistealueet seuraavalle vuodelle. Neuvotteluihin liittyen hyvinvointialue lähettää kuntiin ennakkotehtävät, joissa kartoitetaan kuntien näkemyksiä. Lahdessa ennakkotehtävä on valmisteltu hyvinvointiryhmässä, jossa on edustajat kaikilta kaupungin palvelualueilta, Labista, Wellamo-opistosta, hyvinvointialueelta, Päijät-Hämeen liitosta ja alueen yhdistyksistä. Johtopäätöksenä vuoden 2023 neuvotteluista on linjattu, että vuonna 2024 Päijät-Hämeessä keskitytään erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointiin, liikkumisen edistämiseen sekä hyte- prosessien ja rakenteiden vahvistamiseen alueellisten toimijoiden yhteistyönä.

Kuntien hyvinvointityötä rahoitetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosalla (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 15 §). HYTE-kerroin koostuu seurattavista indikaattoritiedoista ja kunnan valtionosuuden laskenta perustuu

toteutuneeseen hyvinvointityöhön. Hyvinvointityöryhmä seuraa indikaattoritietojen toteumaa. On tärkeää, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kohdennetaan riittävät henkilöstö- ja talousresurssit, jotka mahdollistavat laaja-alaisen, kaupunkitasoisen toiminnan. Kaupungin saaman valtionosuuden tarkoituksena (hytelisäosa) on korvata kunnille hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä aiheutuvia kustannuksia ja kannustaa hyvinvointityöhön.

On tärkeää, että kaupungin eri palvelualueilla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on toiminnan rakenteissa osana päivittäistä työtä. Hyvinvointityötä tehdään laaja-alaisesti asiakastyössä, toimintojen suunnittelussa ja kehittämisessä sekä erilaisten työryhmien ja verkostojen kautta. Hyvinvointityöryhmän jäsenet vievät edelleen tietoa omaan palveluyksikköönsä ja tuovat oman toimialansa näkökulmia ja tarpeita esim. hyte- neuvotteluun, hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman valmisteluun.

Kaupungin avustukset mahdollistavat yhdistysten ja yhteisöjen tuottamat matalan kynnyksen palvelut ja osallisuustoiminnan. Vahvemmallalla yhdistysyhteistyön resurssoinnilla (mm. järjestökoordinaattori) voitaisiin edelleen kehittää yhteistyötä yhdistysten kanssa kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Nykyisellään eri palveluyksiköissä yhdistysyhteistyötä tehdään oman toimen ohella. Hyvinvointialueen kanssa tehdään laajaa yhteistyötä liittyen esim. hyte- ja osallisuustoimintaan, yhdistysyhteistyöhön sekä moniin yhdyspintoihin. Monissa toiminnoissa kaupungin, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden työ limittyy niin, että selkeitä rajapintoja on vaikea määrittää.

Selvityspyynnön 3. kohta:

Selvitetään kaupungintalon työskentelytilojen käyttöaste, työntekijöiden etätönn ja läsnäolotyön suhde sekä vaikutukset työhyvinvointiin.*Monipaikkatyö*

Kaupungin monipaikkatyön ohjeistus on laadittu yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Monipaikkatyöstä on järjestetty kaupunkitasoiset henkilöstökyselyt toukokuussa 2021 ja uudelleen tammikuussa 2023. Viimeisimpään kyselyyn vastasi 105 työntekijää ja heistä 84 % oli tyytyväisiä hybridimalliin ja toivoi sen pysyvän. Kyselyyn vastanneista 78 % on kokenut yhteisiä kohtaamisia olevan riittävästi. Monipaikkatyö mahdollistaa joustavan työn ja vapaa-ajan yhdistämisen, mikä on merkittävä työhyvinvoinnin lähde ja sitoutumista edistävä pitovoimatekijä.

Kaupungintalossa työskentely ja käyttöaste

Kaupungintalolla työskentelee 178 työntekijää (5/2024) ja työpisteitä on noin 140. Kaupungintaloa ei siis ole suunniteltu ainoastaan lähityöskentelyyn. Kaupungintalolla työskentelee konsernihallinnon, kasvupalveluiden (elinvoiman palvelualueen vastuualue) ja sivistyksen palvelualueen yksiköiden työntekijöitä. Huhtikuussa 2024 toteutettiin kaupungintalon henkilöstölle kysely, jossa kysyttiin, kuinka usein he ovat työssä kaupungintalolla. Lisäksi tiedusteltiin syitä niin kotona työskentelyyn kuin kaupungintalolle tulemiseen. Kyselyyn vastasi 110 henkilöä. Kyselystä kävi ilmi, että osa työntekijöistä suosii kaupungintalolla työskentelyä lähes päivittäin, kun taas osa tulee talolle vain tarpeen vaatiessa tai sovituin ajoin. Useimmiten kuitenkin vähintään kerran viikossa. Yleisiä syitä kaupungintalolle tulemiseen ovat

läsnäoloa vaativat kokoukset, kollegoiden tapaaminen, ergonomisempi työympäristö sekä vaihtelun ja yhteisöllisyyden tarve.

Kaupungin koko henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin helmikuussa 2024. Tuolloin kaupungintalolla oli työskennelty noin puoli vuotta. Työhyvinvointikyselyn perusteella kaupungintalolla työskentelevien työhyvinvointi on hyvällä tasolla. Konsernihallinnon osalta (vastauksissa mukana henkilöstöpalvelut, kaupungin kanslia, kehityspalvelut, lakipalvelut, viestintäpalvelut, talouspalvelut, omistajaohjaus, elinvoimapaalvelut yhteiset) työhyvinvoinnin kokonaistulos oli 3,99 (asteikko 1–5, jossa luku 5 erinomainen). Sivistyksen osalta kokonaistulos oli 4,19 (vastaajina lasten ja nuorten kasvun yhteiset, osallisuus ja hyvinvointi, seudullinen kehittäminen, sivistyksen yhteiset). Työhyvinvointipääällikkö on läpikäynyt myös avoimet vastaukset, joissa kahdessa on mainittu kaupungintalon työskentelytilat.

Kaupungintalon henkilöstölle tehdään työpaikkaselvitys työterveyshuollon toimesta syksyllä 2024 yhteistyössä työsuojelun kanssa. Työpaikkaselvityksessä työterveyshuolto selvittää ja arvioi työn ja työpaikan olosuhteiden terveellisyyden ja turvallisuuden sekä arvioi, millainen merkitys niillä on työntekijöiden terveyteen ja työkykyyn. Tulosten perusteella tehdään tarvittavia toimenpiteitä.

Kaupungintalon muu käyttöaste

Työpisteiden lisäksi kaupungintalolla on 13 kokoushuonetta. Näiden huoneiden käyttöaste arkipäivisin klo 7–16 on keskimäärin yli 30 %. Touko-kesäkuun aikana, 90 työpäivän aikana, talossa pidettiin 975 kalenteroitua kokousta. Sisäisten kokousten lisäksi kaupungintalolla on

paljon erilaisia tilaisuuksia: kaupunginhallitus ja -valtuusto, jaostot ja lautakunnat, kaupungin ja yhteistyökumppaneiden yhteisiä tilaisuuksia, kaupunkilaisille suunnattuja tilaisuuksia yms. Esimerkiksi kaupungintalon sisäpihalla järjestettiin toukokuun 2024 aikana 19 tilaisuutta. Esimerkiksi Sinfonia Lahden avoimien ovien päivään osallistui yli 400 kaupunkilaista ja LAB:n muotinäytökseen 200 kutsuvierasta. Lahti Regionin kautta talossa on käynyt ohjatulla opastus kierroksella 875 henkilöä (14.6. mennessä), ja kanslian henkilökunta on esitellyt taloa kierroksien merkeissä noin 400 henkilölle. Kaupungintalon käyttöastetta lisääntynee ravintolan auetessa ja esimerkiksi sisäpihan vuokraustoiminnan alkaessa viimeistään alkuvuonna 2025.

Selvityspyynnön 4. kohta

Selvitetään, miten kaupungin toimintatuki Eventum Lahti Oy:lle olisi mahdollista järjestää.

Konserni- ja tilajaosto on kokouksessaan 6.5.2024 § 53 hyväksynyt Eventum Lahti Oy:n omistajastrategian, jossa määritellään omistajan tahtotilaksi seuraavaa. Yhtiön tulee markkinaehtoisesti toimien vahvistaa Lahden asemaa kasvavana ja elinvoimaisena kulttuuri-, viihde- ja tiedetapahtumakaupunkina. Yhtiön tulee tehdä taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäviä tapahtumatuotantoja sekä mahdollisimman tehokkaasti täyttää yhtiön myynneissä olevat tilat. Yhtiö toteuttaa omalta osaltaan Lahden kaupungin tapahtumaohjelman tavoitteita.

Yhtiön varsinainen liiketoiminta käynnistyi KOKO Lahti Oy:n liiketoiminnan siirryttyä yhtiölle liiketoimintakaupan jälkeen toukokuussa 2024. Yhtiön toimintoja on kevään ja kesän 2024 aikana järjestelty uudelleen kannattavuuden ja toiminnallisuuden parantamiseksi. Tehostamistoimenpiteinä on käynnistetty mm. henkilöstön muutosneuvottelut, merkittävien sopimusten kilpailuttaminen, tilojen vuokraneuvottelut ja tilojen käytön uudelleen suunnittelu. Liiketoimintamalli pyritään rakentamaan markkinaehtoiseksi ja taloudellisesti kestäväksi toimintaympäristö huomioiden. Tällä hetkellä yhtiö ei ole pyytänyt eikä sille ole esitetty toimintatukea.

Valtiontukisäännöstely mahdollistaa joiltakin osin julkisomisteisen yhtiön tukemisen. Vuosina 2014–2026 sovellettava valtiontukien yleinen ryhmäpoikkeusasetus (Komission asetus 651/2014) tuli voimaan 1.7.2014. EU:n jäsenvaltiot voivat myöntää ryhmäpoikkeusasetuksen edellytykset täyttäviä tukia ilman komission ennakkohyväksyntää, esimerkiksi tukea kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. Tukea myönnettäessä on huolehdittava, ettei toimintaperiaatteet vaaranna kilpailuneutraliteettia markkinoilla.

Selvityspyynnön 5. kohta:

Miten edistetään nuorten työllisyystilannetta?

Nuorisotyöttömyys on kääntynyt Lahdessa nousuun vuoden 2023 lopusta alkaen hyvän kehityksen jälkeen. Nuorten aikuisten työllisyyspalvelut ovat kiinteä osa Lahden kaupungin työvoimaviranomaisena järjestämiä työllisyyspalveluita. Tavoitteena on vahvistaa nuorten asiakkaiden palveluiden integraatiota osaksi Lahden työllisyyspalvelua ja vähentää palvelumallien, palveluiden ja asiakkaiden

eriytymistä. Työnvälityksen tehostamiseksi ja ammattialaosaamisen varmistamiseksi asiakkaiden palvelu järjestetään 2025 alkaen ammattialatiimien kautta kuitenkin siten, että nuorien asiakkaiden palveluun varataan erityistä osaamista omaavia nuorten asiakaspalvelijoita. Lahden työllisyyspalveluissa nuorten aikuisten työllistymisen edistämiseksi on jatkossakin erityisasema. Nuorten aikuisten palvelukokonaisuuteen työllisyyspalveluissa kuuluu työvoimaviranomaisen peruspalvelut vastuuvirkailijamallilla, omatoimisesti käytettävät työnhakua ja työnvälitystä tukevat palvelut, ammattialakohtaisesti toteutettavan työnantaja- ja yrityspalveluiden kautta tehtävä kohtaannon edistäminen sekä tiivis yhteistoiminta kouluttajien, erityisesti Salpauksen kanssa. Työllisyyspalvelujen Nuorten tiimissä on vuoden 2024 aikana kehitytty työnvälitystyössä muun muassa niin, että työtarjouksia pyritään tekemään jokaisen asiakaskohtaamisen yhteydessä. Jokainen asiakas tavataan vähintään kerran, jos se ei ole selkeästi tarpeetonta. Vähintään 90 % nuorista asiakkaista kontaktoidaan kolmen kuukauden välein. Tähän on päästy nuorten tiimissä jo kevästä 2023 lähtien.

Ammattikouluttamattomat nuoret pyritään ensisijaisesti ohjaamaan koulutukseen. Henkilökohtainen omavalmentaja ohjaa asiakkaan joko hakemaan suoraan haussa olevaan koulutukseen tai vaihtoehtoisesti asiakas ohjataan Salpauksen Suunta-palveluun pohtimaan sopivaa koulutusväylää. Nuorten tiimissä työllisyyspalveluissa on myös oma nuoriin erikoistunut psykologi, joka toimii ammatinvalinnanohjaajana. Hän auttaa nuorta löytämään soveltuvan ammatin, jota lähdetään hankkimaan tarvittaessa koulutuksen kautta. Työllisyyspalveluissa pyritään aina siihen, että koulutusaika on mahdollisimman lyhyt, jotta työelämään päästään mahdollisimman nopeasti.

Asiakkaiden ohjaamisprosessi on vaikeutunut vuoden 2023 lopusta alkaen merkittävästi siitä syystä, että työmarkkinatilanne on selvästi huonontunut. Työllistymistä edistäviä palveluita on myös paljon vähemmän tarjolla nyt, kun määrärahat ovat valtakunnallisesti pienentyneet. Osittain näistä syistä työllisyyspalvelujen on täytynyt tehostaa prosessejaan ja entistä enemmän etsiä asiakkailleen työmahdollisuuksia työmarkkinoilta omilla resursseillaan mm. nuorten tiimin työllisyys- ja yrityskoordinaattorin toteuttamilla yrityskäynneillä. Työnantajien kanssa tehtävä yhteistyö tulee myös tulevaisuudessa olemaan työnvälitystyön keskiössä. Palveluiden tulee olla entistä enemmän työelämälähtöistä.

Työvoimaviranomaisella on vuoden 2025 alusta alkaen lain mukainen velvollisuus järjestää toimintaedellytykset nuorten työllistymistä edistävälle monialaisen tuen yhteispalvelulle. Tämän kaltaista monialaista palvelua nuorille tarjotaan tällä hetkellä Ohjaamossa, jossa nuorille on tarjolla muun muassa työhönvalmennusta, psykiatrinen sairaanhoitaja, ammatinvalinnanohjausta ja Kelan etäyhteys. Nuorten monialaisen tuen yhteispalvelumalli on yksi osa TE25-uudistuksen kokonaisuutta ja sen järjestämistä on selvitetty AKKE-hankkeen selvitystyöllä. Yhteispalvelumallin suunnittelua jatketaan työllisyyspalvelujen, nuorisopalvelujen ja muiden sidosryhmien kesken.

Tällä hetkellä kaupunki käyttää palkkatukea lahtelaisten asiakkaiden työllistämiseksi kaupungin omiin yksiköihin ja saa siitä palkkatukea TE-toimiston myöntämänä (kaupunki maksaa siis reilun puolet työsuhteiden palkkauskustannuksista). Palkkatuki on jatkossa yksi niistä palveluista, jotka rahoitetaan valtionosuusjärjestelmän kautta saatavilla rahoilla eli käytännössä kaupunki maksaisi jatkossa tällaisten työsuhteiden kaikki kulut. Pääsääntöisesti palkkatuettu työ ei enää 2.9.2024 jälkeen kerrytä myöskään työnsaajan työssäoloehtoa.

Työssäoloehdon täyttäminen kaupungille työllistämällä ei ole enää tulevaisuudessa kannattavaa pelkästään työttömyysturvan rahoituksen näkökulmasta, sillä säästö työttömyysetuuden kuntaosuusmaksussa on huomattavasti pienempi kuin työsuhteesta aiheutuneet kustannukset. Palkkatuen myöntäminen muille työnantajille sen sijaan on edelleen kannattavaa, jos sitä kohdennetaan sellaiseen työhön, jonka arvioidaan tosiasiallisesti edistävän tai johtavan työllistymiseen avoimille työmarkkinoille. Näin ollen palkkatukea tullaan suuntaamaan entistä enemmän yritysten ja muiden työnantajan pysyväisluonteiseen työllistämiseen. Vaikuttavuuden parantamiseksi ja koulutustason nostamiseksi oppisopimuspaikkojen lisääminen on yksi tavoite erityisesti nuorten kohderyhmässä. Oppisopimuspaikkojen etsiminen erityisesti yrityksistä. Oppisopimukseen on mahdollisuus myöntää tapauskohtaisesti myös palkkatukea, jonka avulla niiden houkuttelevuutta työnantajalle voidaan saada lisättyä.

Kaupungin oma työllistäminen tulee jatkossa olemaan oleellisesti vähäisempää ja mm. Nuorisopalveluiden Nuorten työ- ja valmennuspalveluissa työpajatoimintana toteutettavaa valmennusta tarjotaan jatkossa vain työkokeiluina ja koulutusopimuksilla. Jakson aikana valmentautuja saa työ-, yksilö- ja ryhmävalmennusta ja hänen on mahdollista käydä esim. korttikoulutuksia työllistymisen tai opintoihin hakeutumisen edistämiseksi. Pajatoimintojen sisältöjä on verrattu ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmiin ja kuvattu ne tutkinnon osat, jotka toiminnassa voidaan eri tutkinnoista suorittaa. Kaupungin omien toimintojen opinnollistaminen hyödyttää myös oppilaitoksia: pajat toimivat oppimisympäristönä niille opiskelijoille, jotka tarvitsevat tuetumpaa ympäristöä työssäoppimiseen tai opintojen suorittamiseen. Pajajakson jälkeen voidaan palkkatuella tukea työllistymistä mm. yrityksiin.

Vuoden 2025 alusta Lahti rahoittaa itse kuntalaistensa te-palvelut. Palveluita voidaan tuottaa itse tai niitä voidaan hankkia muilta palveluntuottajilta. Järjestävästä tahosta huolimatta, tarjottavien valmennusten, työkokeiluiden ja muiden palveluiden tulee olla entistä enemmän työelämälähtöisiä. Erityisesti nuorten kohderyhmässä aktivointiasteen pitäminen korkealla on tärkeää, jotta syrjäytymistä ei ehdi tapahtua. Palveluiden järjestämiseen varattavat määrärahat vaikuttavat siihen, millä laajuudella millekin kohderyhmälle pystytään tarjoamaan vaikuttavia keinoja työllistymisen edistämiseksi.

Nuorisopalveluiden Nuorten työ- ja valmennuspalveluissa tarjotaan työllistymistä ja opintoihin hakeutumista tukevaa valmennusta työkokeiluina ja koulutussojimuksilla lahtelaisille alle 30-vuotiaille henkilöille. Valmennusta toteutetaan työpajatoimintana, jossa nuori on mukana 1-4 päivänä viikossa. Jakson kesto on yksilöllinen kunkin valmentautujan tilanteen mukaan, työkokeilun maksipituuden ollessa kuusi kuukautta. Jakson aikana valmentautuja saa työ-, yksilö- ja ryhmävalmennusta ja hänen on mahdollista käydä esim. korttikoulutuksia työllistymisen tai opintoihin hakeutumisen edistämiseksi. Työpajatoiminta sisältää auto-, draama-, media-, puu- ja pintakäsittely, remontointi- ja kunnossapito sekä sisustus- ja verhoilutoimialat sekä hyvin matalakynnyksisen starttivalmennuksen ja Innostamo-toiminnan. Starttivalmennusjakson pituus voi olla nuoren tarpeen mukaan jopa vuoden mittainen. Innostamo on suunnattu niille nuorille, jotka tarvitsevat tiiviimpää tukea omien vahvuuksiensa löytämiseen ja tulevaisuuden suunnitelmien tekemiseen. Jokaisen valmentautujan kanssa tehdään henkilökohtainen ja tavoitteellinen suunnitelma, jonka toteuttamisessa nuorta tuetaan eri tavoin. Suunnitelman etenemistä seuraataan säännöllisesti.

Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden toimintojen sisältöjä on verrattu ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmiin ja kuvanneet kaikki ne tutkinnon osat, jotka toiminnassa voidaan eri tutkinnoista suorittaa. Valmentautujalle kirjoitetaan osaamistodistus, kun tutkinnon osan tavoitteet ovat täyttyneet jakson aikana. Nuori/valmentautuja voi hyödyntää osaamistodistusta jatkossa opintoihin hakeutuessa tai työelämään siirryttäessä. Osaamistodistus kertoo nuoren hankkimasta osaamisesta. Toiminnan opinnollistaminen hyödyttää myös oppilaitoksia: työpajat voivat toimia oppimisympäristönä niille opiskelijoille, jotka tarvitsevat tuetumpaa ympäristöä työssäoppimiseen tai opintojen suorittamiseen.

Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden toimintaa on kehitetty joustavasti ja pitkäjänteisesti. Nuorisotyöttömyyden käännyttyä nousuun Nuorisopalvelut on lisännyt aloituspaikkoja, jotta mahdollisimman moni nuori pääsisi aktiivisten totimenpiteiden pariin kotona olon sijaan silloin, kun itsenäinen työllistyminen ei onnistu. Voimme ottaa toimintaamme noin 250 valmentautujaa vuodessa.

Palkkatukimahdollisuuden loppuminen on vaikuttanut valmentautujamäärään kuluvan vuoden aikana. Syyskuussa 2024 saamme käyttööme uudet tilat Saimaankatu 6:ssa, johon avaamme uutena toimintana lounaskahvilan. Lounaskahvila lisää aloituspaikojen määrää ja laajentaa entisestään aloja, joita meillä on mahdollista kokeilla ja opetella. Ravintola-ala kärsii työvoimapulasta ja toivomme näin voivamme houkutella uusia nuoria kouluttautumaan ravintola- ja cateringalalle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote tarkastuslautakunta

Liitteet

- 4 Lahden kaupungin arviointikertomus
2023

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

295

Valtuustoaloite: Valtuusto luo kaavoitukselle ja asemakaavan muutoksille mittarit tai eettiset ohjeet, jotka velvoittavat päättäjiä huomiomaan kaavoituksessa ja asemakaavan muutoksissa aiempaa paremmin kaavoituksen kohteena olevan alueen sekä sen ympäristön luonto- ja historialliset arvot KV

1412/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginarkkitehti Johanna Palomäki p. 050 387 8715

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.08.2024

§ 94

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Tapani Ripatti 14.3.2022:

”Taustaa:

Lahden kaupunkiympäristölautakunta käsitteli ja hyväksyi 27.1.2022 (§6) *”Asemakaavan muutosehdotus A-2807, Keski-Lahti, Hollolankatu 12 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutos M-21-179”*

Ko. pykälän kohdassa vaikutusten arviointi todetaan *”Asemakaavan muutos ei ole vaikutukseltaan merkittävä. MRL 52§:n mukaisesti kaupungin hallintosäännössä muut kuin vaikutukseltaan merkittävät kaavat on delegoitu kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyttäväksi.”*

Asemakaavan muutosta ei tuoda valtuustoon, koska sitä pidetään vähäisenä. Valtuuston kautta esim. aloitteella ei siis tehtyyn päätökseen voi vaikuttaa.

ALOITE:

Esitän, että valtuusto luo kaavoitukselle ja asemakaavan muutoksille mittarit tai eettiset ohjeet, jotka velvoittavat päättäjiä huomiomaan kaavoituksessa ja asemakaavan muutoksissa aiempaa paremmin kaavoituksen kohteena olevan alueen sekä sen ympäristön luonto –ja historialliset arvot.

Em. Kyla:n muutosehdotus osoittaa mielestäni, että lahtelaisessa kaavoituksessa päätökset perustuvat liialti kaavoitettavan alueen rakennusoikeuteen ja euroihin.

Aloitettani ei pidä tulkita epäluottamuksen osoituksena Kylan päätöksiin tai kaavoitukseen yleensä, vaan haluna lisätä ns. pehmeitä arvoja kovien kustannuksella.

Aloitteessani mainitsemieni eettisten ohjeitten/mittareiden laatimiselle käyn läpi Kylan 27.1.2022 §6 päätösprosessia.

VÄÄNTÖÄ ARVOKESKUSTELUN POHJAKSI.

LAUTAKUNTA (Tylan päätösesitys): Asemakaavan muutoksen tavoitteena on muuttaa yleisten alueiden korttelialue (Y) yhdeksi asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL), mikä mahdollistaa jatkossa monenlaisen toiminnan alueella. Osoittamalla kiinteistö AL-alueeksi, mahdollistetaan myös yritystoiminta kiinteistöllä.

Kaavamuutoksen vaikutukset rakennettuun ympäristöön ovat vähäiset, koska kaava suojelee olemassa olevan rakennuksen ja pienimuotoinen lisärakentaminen on alisteista päärakennukselle.

KOMMENTTINI: Ko. alue on osa Radiomäen ja Humpulanvillan muodostamaa, Lahdelle tärkeää mäki/harju-aluetta, jota on käsiteltävä kokonaisuutena. Kaavamuutos tuhoaa Radiomäen puistomaisen ilmeen laskeuduttaessa Mytjääisistä Lahden keskustaan. Kyse ei ole siis vain rakennetusta ympäristöstä, vaan myös luonnosta ja lahtelaisittain arvokkaan maiseman kunnioittamisesta. Tonttialue on Ortodoksikirkon naapurina. Alue-käsite on rakennetun ympäristön lisäksi myös eettisiä valintoja ja havaintoja. Valtuuston tulee pohtia alueen arvoja, ei vain vaikutuksista rakennettuun ympäristöön.

LAUTAKUNTA: Kuntotutkimuksen mukaan kaavamuutosalueella sijaitseva rakennus vaatii monenlaisia kunnostustoimia. Mikäli kaupunki toteuttaisi tarvittavat toimenpiteet, nousisi tilavuokra niiden myötä

todennäköisesti merkittävästi. Nykyisen kaltaiselle yhdistystoimijalle tilavuokran merkittävä nousu voisi olla esteenä vuokrasopimuksen jatkamiselle. Nyt on oikea aika myydä tontti, jolloin tuleva omistaja voi tehdä samalla omiin tarpeisiinsa sopivat muutostyöt rakennuksessa.

KOMMENTTINI: Lautakunta toteaa, että remontista johtuva tilavuokran nousu voisi olla este nykyiselle vuokralaiselle. Valtuusto voi pohtia, onko alueella ja rakennuksella (rakennuksilla) käyttöä vaikkapa Lahden matkailulle? Raha vai kulttuuri/luonto/historia-arvot?

AJATUS: Miksi ei aluetta kunnosteta esimerkiksi yksityiseksi museoksi, johon sijoittuisi Hennalan Lääketieteellinen museo & Lahden 1918-museo.

LAUTAKUNTA: Ko. kaavamuutosalue ei ole osa Radiomäen virkistysaluetta (VL) eikä avoin kaikkien kaupunkilaisten käyttöön.

KOMMENTTINI: Nyt on mahdollisuus palauttaa koko Radiomäestä puistomainen virkistysalue, jolla on vahvat historialliset juuret. Tämä on oiva tilaisuus valtuuston pohtia kaavoituksen ja jokamiehen oikeuksia; sulkeko vai avaako kaavoitus alueita. tässä tapauksessahan kyse on siitä, tuleeko ko. alueesta todella suljettu yksityistontti vaiko osa kaikkia lahtelaisia ja turisteja palvelevaa historiallisesti arvokasta harjumaisemaa Urheilustadionin, jäähallin ja kaupungin välillä.

Ko. rakennus on varustettu suojelumerkinnällä sr. Siihen liittyen todetaan mm. että "Rakennuksessa suoritettavien korjaus -ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy."

KOMMENTTINI: Minä tulkitseen ko. lausetta siten, että se merkitsee että koko alueen tulee olla sopu-soinnussa kaupunkikuvan eli Radiomäen kulttuurialueen kanssa.

PYYTÄMIÄNI KOMMENTTEJA

Kaavoituksessa käytetään usein asiantuntijoita. Kysyin kahdelta henkilöltä: Mikä on tämän kaava-alueen arvo

SEPPO TOIVONEN: *"Siinä on ollut saksalaisten asemat ja aseistuksena mm. Maxim mallia 08. Tämähän on muinaismuistolain alainen paikka."*

ESKO TIKKALA (Lahden maakuntamuseo): *"Käsittäakseni inventoivat (museon henkilöstö) ko. suunnittelualueen vuonna 2016, kun kävivät läpi alueen taisteluun liittyviä rakenteita. Suunnittelualueelta ei tunneta/ole ainakaan havaittu kiinteiksi muinaisjäännöksiksi luokiteltavia, suojeltavia kohteita (1918 tapahtumien osalta siis puolustus/taisteluun liittyviä rakenteita). Lisäksi tuo kaavan suunnittelualue/tontti on varsin isoin osin suht myllerretty ja nykyisin asfaltoitukin, eli jos siellä on ollut muinaisjäännöksiä, ne ovat kyllä varsin pahoin tuhoutuneet. Muinaisjäännösten osalta hankkeelle ei ole siten esteitä."*

Siis ollako vaiko ei - muinaismuistolain alainen paikka? Kas siinä yksi pulma! Joka tapauksessa alueella on luotu historiaa. Edelliseen nojaten, katson, että valtuuston on syytä käydä arvokeskustelu kaavoituksen sekä kaavamuutosten eettisyydestä ja historian kunnioittamisesta."

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuutettu Ripatti toivoo aloitteessaan eettisten ohjeiden luomista kaupunkisuunnittelulle ja kaavoitukselle, jotta kulttuurihistorialliset arvot ja luontoarvot tulisivat nykyistä paremmin otetuksi huomioon kaavoista päätettäessä teknis-taloudellisten näkökohtien rinnalla. On hienoa, että valtuutetut kiinnittävät päätöksenteossa huomiota näihin arvoihin, joiden taloudellinen merkitys ja kestävyysvaikutus korostuu yhä enemmän. Kaupunkisuunnittelussa uskomme, että monipuolisen ja ajantasaisen tiedon sekä vaikutusten ennakoarvioinnin avulla voidaan

löytää ratkaisuja, joissa eri näkökulmat ja arvot on otettu huomioon tasapainoisesti.

Kaupunkisuunnittelun kokonaisvaltaisena tavoitteena on tuottaa terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä asukkaille sekä toimintamahdollisuuksia yrityksille. Myös luonnonvarojen kestävä käyttö ja luonnon monimuotoisuus ovat tärkeitä tavoitteita. Tavoitteiden toteutumista seurataan mm. strategian ja yleiskaavan mittareilla ja hyvinvointikertomuksessa.

Valtuusto on luonut kaupunkiorganisaation toiminnalle eettiset toimintaperiaatteet 10.6.2019 §64, jotka velvoittavat kaikkia Lahden kaupungin työntekijöitä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä. Periaatteet pohjautuvat Lahden kaupungin arvoille, avoimuudelle, vastuullisuudelle ja yhdessä tekemiselle. Näistä erityisesti vastuullisuus koskee kulttuurihistorian ja luonnonympäristön vaalimista.

Kaavoitusta ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL), valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) sekä kaupungin strategia ja ohjelmat, kuten arkkitehtuuripoliittinen ohjelma Apoli, viheralueohjelma, kaupunkipuulinjaus ja luonnonsuojeluohjelma. Kaikki nämä edellyttävät kulttuurihistoriallisten arvojen ja luontoarvojen huomioon ottamista kaavojen valmistelussa taloudellisten näkökohtien rinnalla. Kaavojen vaikutukset näihin arvoihin tulee selvittää ja arvioida ennalta (MRL 5§). Lahdessa kaupunkisuunnittelua tehdään myös vahvasti yhteistyössä osallisten kanssa ja lahtelaiset pääsevät vaikuttamaan kaavaratkaisuihin. Valtuustoaloitteessa esitetyt eettiset ohjeet kaavoitukselle ovat olemassa sekä lainsäädännön että kaupungin strategian ja muiden ohjelmien puolesta.

Olemassa olevan rakennuksen korjaaminen on ympäristö- ja kulttuuriteko verrattuna rakennuksen korvaamiseen uudella. Säilyttävät

tai purkamiseen johtavat ratkaisut tehdään usein jo paljon ennen asemakaavan muuttamista. Jos rakennuksen ylläpito on puutteellista tai rakennus jää kokonaan ilman käyttöä, suojeleminen on hyvin haastavaa. Rakennusten omistajilla on velvollisuus pitää rakennus ympäristöineen jatkuvasti hyvässä kunnossa (MRL 166§).

Lahdessa arvostetaan kaupunkivihreää. Yleiskaavassa on tuotettu erinomainen tietopohja ekologisesta verkostosta ja ekosysteemipalveluista. Kynnys muuttaa asemakaavoitettua puistoa tai lähivirkistysaluetta rakennusmaaksi tai kaduksi on korkealla ja aina kaupunginvaltuuston päätös. Asemakaavoituksessa on myös otettu käyttöön uusia keinoja ohjata rakennuttajia toteuttamaan rakennettuun ympäristöön aiempaa enemmän vihreää (mm. viherkerroin-työkalu). Asemakaavoituksessa selvitetään aina luontoarvot (esim. avainlajit kuten liito-oravat ja lepakot) ja otetaan myös niin nykyisten kuin tulevien asukkaiden lähivirkistystarpeet huomioon.

Hollolankatu 12:n asemakaavan muutoksen tapaus

Valtuutettu Ripatin aloitteessa viitataan asemakaavan muutokseen A-2807, Hollolankatu 12, joka koski kaupungin omistaman ja vanhan rakennuksen myymistä ja uudiskäyttöä. Kaupungin tavoitteena on vähentää kaupungille tarpeetonta tilakantaa ja saada siten myös vähän lisätuloa. Tilakeskus määrittelee kaupungin omistuksessa olevien kohteiden myyntitavan ja myyntiehdot, kaavoituksessa asetetaan käytölle reunaehdot yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Kaavamuutoksessa rakennus on suojeltu (sr) ja viherympäristö tarkkaan rajattu säilytettäväksi. Esiitetty ratkaisu osoittaa tontille useita käyttötarkoituksia, jotka mahdollistavat kiinteistön kehittämisen, kunhan kaavan reunaehdot täyttyvät. Museo oli mukana kaavan valmisteluprosessissa, eikä enää ehdotusvaiheessa jättänyt lausuntoa.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Tontin muuttaminen virkistysalueeksi ei olisi mahdollistanut kiinteistön myyntiä ja olisi ollut riski rakennuksen säilymiselle.

Kaavan päätöksentekoprosessissa tapahtui menettelyvirhe, joka havaittiin ja korjattiin valtuustoaloitteen jättämisen (14.32022) jälkeen. Kaava vietiin virheellisesti ensin vaikutukseltaan vähäisenä kaupunkiympäristölautakunnan päätettäväksi. Kun virhe oli havaittu, kaava vietiin uudestaan päätöksentekoon siten, että valtuusto teki uuden päätöksen kaavan hyväksymisestä 14.11.2022. Kaava sai lainvoiman 3.1.2023. Hollolankatu 12:n asemakaavan muutoksen ansiosta yli satavuotias rakennus voi pysyä käytössä ja sen luonnonläheinen miljöö voi säilyä. Etelä-Suomen Sanomat uutisoi rakennuksen myynnistä 29.11.2023.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Tiedoksi: Asian valmistelijalle

Liitteet

- 5 Valtuustoaloite: Valtuusto luo kaavoitukselle ja asemakaavan muutoksille mittarit tai eettiset ohjeet, jotka velvoittavat päättäjiä huomiomaan kaavoituksessa ja asemakaavan muutoksissa aiempaa paremmin kaavoituksen kohteena olevan alueen sekä sen ympäristön luonto- ja historialliset arvot

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

296

Valtuustoaloite: Israelin sotarikoksia tukevien hankintojen selvittäminen KV

2928/00.01.01.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hankintapäällikkö Tarinka Ringvall, p. 050 559 4078

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja 7 muuta valtuutettua 10.6.2024:

"Aloite Israelin sotarikoksia tukevien hankintojen selvittämiseksi

Valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen, me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Lahden kaupunki selvittää Israelien sotarikoksia ja palestiinalaisalueiden miehitystä tukevat hankinnat, niiden laillisuuden ja eettisyyden sekä irtisanoo laittomat ja eettisesti kestäättömät

sopimukset. Toiseksi esitämme, että kaupunki sitoutuu jatkossa olemaan solmimatta sopimuksia minkään yrityksen kanssa, joka hyötyy palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä.

Human Rights Watchin mukaan Israelin ja Palestiinan tilanne on kansainvälinen humanitaarisen tapaoikeuden alainen aseellinen konflikti. Humanitaarinen tapaoikeus perustuu Geneven sopimuksiin sekä vuoden 1977 täydentävään lisäprotokollaan. Nämä sopimukset asettavat sodankäyntiin kieltoja ja velvoitteita, joita osapuolten on noudatettava. Vähimmillään niihin on luettu kuuluvan kidutuskielto, velvoite erotella taistelijat siviileistä, sallia humanitaarisen avun läpikäyminen sekä suojella siviilejä ja siviili-infrastruktuuria.

Israel on hyökkäyksessään Gazaan syyllistynyt sotarikoksiin rikkomalla näitä kaikkia kieltoja. Hyökkäyksessä on kuollut vähintään 37 000 palestiinalaista. Heistä vähintään 7 700 on lapsia. Kansainvälinen rikostuomioistuin on näiden rikosten selvittämiseksi etsintäkuuluttanut Israelin pääministerin.

Konfliktin tausta on Israelin vuosikymmeniä laajentuneessa miehityksessä. Israel on perustanut Länsirannalle siirtokuntia, jotka YK on todennut laittomiksi. Siirtokunnat toimivat, koska monet länsimaalaiset yritykset tukevat miehitystä investoimalla alueelle. Ihmisoikeusjärjestö Amnestyn selvityksen mukaan Israel harjoittaa siirtokunnissaan apartheid-politiikkaa.

Vaikka kansainvälinen laki (IHL, universaali tuomiovalta, ICC) keskittyy sotarikosten selvittämiseen ja estämiseen, ne implikoivat selvästi, että julkisyhteisöjen ei tule tukea toimintoja, jotka edesauttavat sotarikoksia. Hankintojen eettiset ja lailliset vaikutukset onkin siis johdettava näistä laajemmista kansainvälisen oikeuden sekä ihmisoikeuksien periaatteista ja velvoitteista. Sodasta ja miehityksestä hyötyvien yritysten boikotointi

asettaa painetta hyökkäyssotaa johtaville poliitikoille. Lahden kaupunki voi hyödyntää Boycott, Divestment, Sanctions (BDS) -liikkeen boikottilistaa miehitystä tukevien yritysten selvittämiseksi.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Hankintadirektiivi ja hankintalaki

Hankintadirektiivi on Suomessa implementoitu osaksi kansallista oikeutta säätämällä 1.1.2017 voimaan astunut laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016; hankintalaki). Asian arvioinnin kannalta keskeisessä asemassa on siten kansallinen hankintalaki. Hankintalaissa asetetun kansallisen kynnsarvon ylittävät hankinnat on kilpailutettava hankintalain mukaisessa menettelyssä. Hankintalaissa on tyhjentävästi lueteltu kilpailutuksissa sovellettavat tarjoajien pakolliset ja harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet. Tarjoaja voidaan poissulkea myös, mikäli tarjoajan tarjous on tarjouspyynnössä asetettujen vaatimusten vastainen. Tarjouspyynnössä hankintayksikkö voi asettaa tarjoajien rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia soveltuvuusvaatimuksia. Vaatimusten on liityttävä hankinnan kohteeseen siten, että ne osoittavat ehdokkaiden tai tarjoajien mahdollisuudet toteuttaa hankinta. Vaatimusten tulee olla objektiivisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia.

Osallisuus siirtokuntatoimintaan ei liity tarjoajan rekisteröitymiseen, taloudelliseen ja rahoitukselliseen tilanteeseen eikä sen tekniseen tai ammatilliseen pätevyyteen, minkä vuoksi se ei ole myöskään hankintalain sallima tarjoajalle asetettu soveltuvuusvaatimus. Edellä todetun perusteella kaupunki ei hankintalain säännöksistä johtuen voi

poissulkea eikä hylätä tarjousta sen perusteella, että tarjoaja on osallistunut siirtokuntatoimintaan.

Kaupunki noudattaa hankintatoiminnassaan hankintalakia. Hankintalaki määrittelee reunaehdot sille, millaisia seikkoja hankintoja tehdessä ja toimittajavalinnassa voi huomioida, ja millaisia menettelyjä hankinnoissa tulee noudattaa. Hankintalaki ei sisällä sellaisia säännöksiä, joiden perusteella voitaisiin sulkea tarjouskilpailusta pois yrityksiä valtuustoaloitteessa esitetyillä perusteilla. Tällaiset ratkaisut olisivat siten lainvastaisia myös hankintalain näkökulmasta.

Pakotteet

Kansainvälisillä pakotteilla tarkoitetaan taloudellisen tai kaupallisen yhteistyön sekä esimerkiksi liikenne- ja viestintäyhteyksien tai diplomaattisten suhteiden rajoittamista tai keskeyttämistä tietyn valtion tai tiettyjen ryhmien kanssa. Pakotteiden tarkoituksena on osana muita ulkopoliittisia toimia vaikuttaa toisen valtion tai ihmisryhmän harjoittamaan politiikkaan tai toimintaan, jonka katsotaan uhkaavan kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta. Tällaista toimintaa voi olla esimerkiksi joukkotuhoaseiden levittäminen, kansainvälinen terrorismi tai laajamittaiset ihmisoikeusloukkaukset.

Euroopan Unioni on antanut asetuksia ja päätöksiä, joissa pakotteita asetetaan. Rajoittavien toimenpiteiden kohteena oleville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit on jäädytettävä, minkä lisäksi on kiellettyä asettaa mitään varoja tai taloudellisia resursseja suoraan tai välillisesti näiden saataville tai hyödynnettäviksi. Pakotteet koskevat yritystä, jos pakotelistalla oleva luonnollinen omistaa enemmistön yritykset

osakkeista tai joka osakassopimuksen nojalla käyttää määräysvaltaa yrityksessä.

Ulkoministeriön verkkosivuilta on löydettävissä voimassaolevat pakotteet maittain sekä tietoa henkilöistä, joita pakotteet koskevat.

Määräykset ovat suoraan sovellettavia, ja ne velvoittavat kaikkia toimijoita EU:n alueella. Hankintayksiköiden tulee ottaa pakotteet huomioon omassa toiminnassaan. Pakotteiden rikkominen on rangaistavaa rikoslain 46 luvun nojalla.

Pakotteet tarkoittavat sitä, että kyseisten yritysten tai henkilöiden kanssa ei saa käydä kauppaa eikä tällaisille tahoille saa luovuttaa varoja suoraan tai välillisesti. Kielto sisältää siis myös välillistä luovuttamista koskevan kiellon. Jotta hankintayksikkö voi varmistua siitä, että hankintasopimukset eivät johda kielletyllä tavalla välillisestikään pakotelistatuille tahoille, tulee riittävällä tarkkuudella perehtyä yrityksen taustalla oleviin henkilöihin ja yhteisöihin.

Pakotteiden huomioimiseksi Lahden kaupunki käyttää kilpailutuksissa soveltuvuusehtona vaatimusta ettei tarjoajaan kohdistu Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistama tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita tai varojen jäädyttämisspäätöksiä. Lisäksi sopimuksissa on JYSE-ehtojen huhtikuun 2022 muutoksen mukainen kirjaus, esim. "Tilajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos palveluntuottajaa/toimittajaa/urakoitsijaa tai tämän alihankkijaa rasittaa julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 81 §:n 1 momentin 3-11 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste tai Euroopan unionin tai Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistama pakote taikka Suomen viranomaisten

asettama pakote tai varojen jäädyttämispäätös, vaikka peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.”

Kunnan toimiala ja ulkopoliitiikan harjoittaminen

Kunnan toiminnan lähtökohtana on toiminnan paikallisuus ja keskittyminen kunnan omalle alueelle. Kunnat harjoittavat kuitenkin nykyisin laajasti kansainvälistä yhteistyötä, ja sillä voidaan katsoa olevan vakiintunut paikka kunnan toiminnassa. Kansainvälisen yhteistyön kuulumista kunnan toimialaan arvioidaan samoilla periaatteilla kuin kunnan toimialan rajoja yleisestikin. On siten huomioitava muun muassa, että kyseinen toiminta on kunnan asukkaiden edun mukaista, ja että panostus toimintaan on kohtuullinen suhteessa tavoiteltaviin päämääriin. Kunnan toimialaan kuuluvana on pidetty esimerkiksi ystävyyskuntatoimintaa (KHO 1982 II 18). Myös humanitaarisen avun antamista on pidetty sallittuna (KHO 1983 II 35), kun päätös ei ollut sisältänyt kannanottoa ulkopoliittisiin kysymyksiin tai toisen valtion sisäisiin asioihin. Kunnan harjoittamasta kansainvälisestä yhteistyöstä onkin erotettava ulkopoliittisten kannanottojen tekeminen, joihin oikeuskäytännössä on suhtauduttu kielteisesti (KHO 1983 II 28). Pidättyvää suhtautumista on perusteltu sillä, että kunnan ei tule harjoittaa ulkopoliittikkaa eikä sitoa kunnan jäseniä kannanottoihin, joita he eivät mahdollisesti pidä aatteellisesti tai muutoin hyväksyttävänä (Kuntalaki. Tausta ja tulkinnat, 10. p. Helsinki 2019. Harjula – Prättälä, sivu 187).

Perustuslain 93 §:n mukaan Suomen ulkopoliitiikan johtaminen kuuluu tasavallan presidentille yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Ulkopoliitiikan valmistelu ja täytäntöönpano kuuluvat valtioneuvoston asetuksen 1171/2005 mukaisesti ulkoministeriön tehtäviin. Aloite

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

sisältää kannanoton vieraan valtion toimintaan. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan tällaiseen toimintaan liittyviä sanktioluonteisia toimenpiteitä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 6 Valtuustoaloite Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ym. valtuutetut
10.6.2024

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

297

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 20.5.2024 § 212 Maksusuunnitelman muutos Suomen Hiihtoliitto ry:lle

4864/02.08.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja, Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

■■■■ ja ■■■■ ovat toimittaneet 10.6.2024 päivätyn oikaisuvaatimuksen kaupunginhallituksen tekemästä päätöksestä 20.5.2024 § 212 Maksusuunnitelman muutos Suomen Hiihtoliitto ry:lle.

Päätöksen § 212 taustaa

Kaupunginhallitus on 20.5.2024 § 212 päättänyt tehdä muutoksen Suomen Hiihtoliitto ry:n maksusuunnitelmaan maksujärjestelysopimuksien 1 ja 2 pääomien, yhteensä 1 907 418,98 euroa, osalta niin, että pääomat tulee maksettavaksi kertaeränä 31.5.2029. Samalla kaupunginhallitus päätti, että Suomen Hiihtoliitto ry:n 30.4.2024 erääntyneiden laskujen 26375629 ja 26375630

lyhennykset, yhteensä 109 285,00 euroa, sisällytetään kyseiseen maksusuunnitelman muutokseen.

Kaupunginhallitus päätti laittaa päätöksen täytäntöön heti, mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, koska täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan kokousasian osalta heti.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksella vaaditaan, että kaupunginhallitus kumoaa päätöksensä 20.5.2024 § 212 Suomen Hiihtoliitto ry:n maksusuunnitelman muutoksesta.

Oikaisuvaatimuksella on esitetty, että maksujärjestelysopimukseen ei ole mahdollista tehdä muutoksia ennen kuin kaupunginhallituksen päätös 19.6.2023 § 234 Saatavan siirto Lahti-konsernin sisällä on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä. Toisena perusteena kaupunginhallituksen päätöksen kumoamiseksi oikaisuvaatimuksella on esitetty perusteeksi kielletty EU:n valtiontuki. Oikaisuvaatimuksella vaaditaan myös, ettei päätöstä panna täytäntöön ennen päätöksen lainvoimaisuutta kuntalain 143 §:n nojalla.

Kuuleminen oikaisuvaatimuksen johdosta

Suomen Hiihtoliitto ry:lle on toimitettu sähköpostitse oikaisuvaatimus kuultavaksi 20.6.2024. Suomen Hiihtoliitto ry on toimittanut 24.7.2024 lausuntonsa oikaisuvaatimuksen johdosta (liite Lausunto oikaisuvaatimukseen kaupunginhallituksen päätöksestä 20.5.2024 § 212).

Säännökset

Kuntalaki 143 §

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Samassa pykälässä todetaan, että täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

SEUT 107 ja 108 artikla

Kunnan on otettava huomioon myös se, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 ja 108 artiklassa säädetään (kuntalain 129 § 4 mom). Sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätään, mitkä toimenpiteet ovat valtiontukea. Valtiontuesta on tehtävä ilmoitus Euroopan komissiolle siten kuin sopimuksen 108 artiklan 3 kohdassa määrätään.

SEUT -sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tuen katsominen valtiontueksi edellyttää artiklassa mainitun neljän kriteerin samanaikaista täyttymistä; tuki on myönnetty julkisista varoista, tuki on valikoiva, tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tuen olemassaolon arvioinnissa sovelletaan ns. markkinasijoittajaperiaatetta.

Perustelut kuntalain 143 §:n nojalla

Kaupunginhallituksen päätöksen 20.5.2024 § 212 liitteenä on ollut maksujärjestelysopimusten 1 ja 2 muutosliitteet, joihin on sisällytetty

purkava ehto kaupunginhallituksen päätöksiensä 20.5.2024 § 212 ja 19.6.2023 § 234 osalta, jos hallintotuomioistuimet kumovat edellä mainitut päätökset. Täten kaupunginhallituksen 20.5.2024 § 212 päätös on peruutettavissa, jos muutoksenhakuprosessin lopputulos kaupunginhallituksen päätökseen 19.6.2023 § 234 tai päätökseen 20.5.2024 § 212 tätä edellyttää.

Perustelut EU:n valtioneuvoston päätösten nojalla

Suomen Hiihtoliitto ry maksaa korkoa maksujärjestelysopimuksien 1 ja 2 edellyttämällä tavalla eikä päätöksessä ole esitetty muutoksia korkoehtoihin tai koronmaksun ajankohtiin. Maksusuunnitelmien muutoksilla on lyhennetty maksujärjestelysopimusten 1 ja 2 pituutta 15 vuodesta noin 12 vuoteen. Edellä esitetyn perusteella järjestely ei sisällä tukielementtiä.

Maksusuunnitelman muutoksen myöntäminen Suomen Hiihtoliitto ry:lle katsotaan olevan markkinaehtoinen toimenpide, koska yksityiset markkinatoimijat myöntävät maksusuunnitelmien muutoksia saatavien osalta vastaavissa tilanteissa. Muutoksella ja siihen sisällytyllä sitoumuksella kaupunki pyrkii varmistamaan saataviansa täysimääräisen saamisen tulevaisuudessa, mikä ei todennäköisesti toteutuisi, mikäli Suomen Hiihtoliitto ry ajautuisi maksukyvyttömäksi.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote oikaisuvaatimuksen tekijät prosessiosoitteeseen, Suomen Hiihtoliitto ry/Marleena Valtasola ja Lahden kaupunki rahoituspalvelut

Liitteet

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

- 7 Oikaisuvaatimus, Kaupunginhallituksen päätös 20.5.2024 § 212
- 8 Lausunto oikaisuvaatimukseen kaupunginhallituksen päätöksestä 20.5.2024 § 212

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

298

Konsernihallinnon seurantaraportti 1.1.-30.6.2024

1190/02.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konsernihallinnon johtaja, henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta,

p. 050 559 4065

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi konsernihallinnon seurantaraportin 1.1.-30.6.2024.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 4.12.2023 § 406 vuoden 2024 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että kaupunginhallitukselle annetaan vähintään neljännesvuosittain selvitys alaistensa yksiköiden määrärahojen käytöstä, Lahden 30 kk:n uudistumis- ja muutosohjelman toteumasta sekä tavoitteiden toteutumisesta.

Konsernihallinnon seurantaraportti 1.1.-30.6.2024 on esitetty liitteenä.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 9 Konsernihallinnon seurantaraportti tammi-kesäkuu
2024

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

299

Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.–30.6.2024 KV

1190/02.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.–30.6.2024 tiedokseen.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.6.2024 tiedokseen.”

Perusteluosa

Konsernipalvelut on valmistellut talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.–30.6.2024. Neljännesvuosittain raporttiin liitetään myös Lahti-konsernin välitilinpäätös ja tytäryhteisöjen osavuositarkastukset.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Puolivuositain raportoidaan myös strategian kärkihankkeiden eli toiminnallisten tavoitteiden toteuma.

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: -

Liitteet

10 Talouden ja toiminnan seurantaraportti tammi-kesäkuu 2024

11 Strategian puolivuotisraportti 2024

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

300

Henkilöstöjärjestöjen toiminnan tukeminen vuonna 2024 ja tuen lakkauttaminen 1.1.2025 alkaen
2055/02.02.00.02/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja, konsernihallinnon johtaja Mira Keitaanranta, p.
050 559 4065

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että

1. vuonna 2024 henkilöstöjärjestöjen toimitila-avustusta myönnetään JUKO ry:lle 4 320,00 euroa ja Lahden JHL ry:lle 6 480,00 euroa
2. muuta toiminta-avustusta myönnetään henkilöstöjärjestöille vuonna 2024 perustelutekstin mukaisesti
3. avustuksia ei enää myönnetä vuonna 2025
4. tämä päätös kumoaa päätöksen 22.12.2008 § 790

Samalla korjataan kaupunginhallituksen pöytäkirjassa 27.5.2024 § 225 ollut kirjoitustekninen virhe liitteenä olevan asiakirjan mukaisesti.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on vuonna 22.12.2008 § 790 päättänyt henkilöstöjärjestöjen toiminnan tukemisen periaatteista, johon on sisältynyt avustus henkilöstöjärjestöjen omien toimitilojen käytöstä ja avustus järjestön jäsenmäärän suhteessa. Henkilöstöjohtajan vuoden 2024 tukipäätökseen (21.05.2024, päätös 14/2024) kaupunginhallitus käytti otto-oikeutta 27.05.2024 § 225 ja palautti asian uudelleenvalmisteluun.

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) luottamusmiesluvun XII luku 12 § mukaan, luottamusmiehelle on osoitettava työtilat, lukittava säilytystila, tarvittavat toimistovälineet ja -kalusteet sekä tietoliikennevälineet (tietokone, internet-yhteys ja puhelin). Soveltamisohjeen mukaan käytännön järjestelyt harkitaan paikallisesti. KVTES ei velvoita työntajaa maksamaan erillistä tukea henkilöstöjärjestön omien tilojen käyttöön. KVTES ei myöskään velvoita työnantajaa maksamaan tukea henkilöstöjärjestöjen toimintaan.

Henkilöstöjärjestöjen toiminnan tuen mahdollisia muutoksia on käsitelty yhteistoiminnassa henkilöstöjärjestöjen kanssa 12.6.2024.

Henkilöstöjärjestöt toivat esille tilakustannusten mahdolliset säästöt sekä tilojen saavutettavuuden ja luottamuksellisuuden edustettavien näkökulmasta. Lisäksi järjestöjen omissa vuokratiloissa on irtisanomisajat ja siirtymäaika toivottiin ainakin vuoden loppuun asti. Tukiasiaa on käsitelty myös kaupungin yhteistoimintaryhmässä 19.8.2024 § 4.

Lahden kaupunki arvostaa henkilöstöjärjestöjen roolia ja hyvää yhteistyötä. KVTES ei kuitenkaan velvoita kaupunkia tukemaan henkilöstöjärjestöjen omien tilojen käyttöä. Kaupunki pystyy osoittamaan toimivat työskentelytilat aivan kaupungin keskustasta kaupungin omistuksessa olevista tiloista. Huomioiden

henkilöstöjärjestöjen toive siirtymäajasta mahdollisen avustuksen lakkauttamisen suhteen, kaupunki osoittaisi kaikille henkilöstöjärjestöille työtilat tarvittavine kalusteineen/välineineen 1.1.2025 alkaen. Vuoden 2024 henkilöstöjärjestöjen omien toimitilojen käytön osalta maksettaisiin henkilöstöjohtajan 21.5.2024 päätöksessä mainittu osuus (JUKO ry 4 320,00 euroa ja Lahden JHL ry 6 480,00 euroa).

Henkilöstöjärjestöjen muun toiminnan tukemiseen kaupungilla ei ole virka- ja työehtosopimusten mukaan velvollisuutta. Avustusta ei enää maksettaisi vuodesta 2025 alkaen. Vuoden 2024 osalta olisi kuitenkin myös tältä osin siirtymäaika ja tukea maksettaisiin puolet henkilöstöjohtajan 21.5.2024 päätöksessä mainitusta tuesta ja maksettava tuki järjestöittäin olisi:

euroa	
Lahden yhteisjärjestö JHL	2425,79
JUKO ry	5146,80
Jyty Lahti ry	867,88
Tehyn Päijät-Hämeen kunta-alan ammattiosasto ry	473,07
Super ry	295,22
Suomen Muusikkojen liitto ry/Lahden Seudun Muusikot ry	316,56
Suomen Näyttelijäliitto ry	74,70

Työnantajana kaupungin rooli on tukea kaikkia työntekijöitä yhdenvertaisesti heidän järjestäytymisestään riippumatta. Vuonna 2024

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

kaupunki on nostanut kulttuuri, hyvinvointi ja liikuntaedun verovapaan maksimisummaan 400 euroa (vuonna 2023 kaupunki myönsi etua vain 100 euroa), jota henkilöstö voi käyttää laajasti oman hyvinvointinsa tukemiseen. Työntekijöillä on mahdollisuus myös rahallisen tukeen työmatkaliikkumisen osalta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

päätöksessä mainitut henkilöstöjärjestöt
Keitaanranta Mira

Liitteet

- 1 Pöytäkirjamerkinnän korjaaminen kokousasiassa KH 27.5.2024 §
- 2 225

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

301

Lausunto aluehallintouudistuksesta

3112/03.00.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinvoimajohtaja Elina Laavi, p. 040 708 2121

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa lausuntonaan valtiovarainministeriölle alla esitetyn lausunnon.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa aiheesta: hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi. Lausunto on pyydetty antamaan lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta 1.9.2024 mennessä. Lausuntopyyntö on kokousasian liitteenä. Hallituksen esitysluonnos on tallennettu kokousjärjestelmän oheismateriaaliin.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan "valtion aluehallinnon uudistuksen tavoitteena on vahvistaa yhdenmukaista

lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja. Ensisijaisesti tämä tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Valvira, Aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Uudessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden. Viraston pääasiallinen ohjausvastuu osoitetaan valtiovarainministeriölle. Virastolla on valtakunnallinen toimivalta."

"ELY-keskusten puitteissa järjestetyn hallinnon osalta lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmille alueille Elinvoimakeskuksiin. Uudistamisessa huomioidaan käynnissä oleva TE-uudistus. Elinvoimakeskukset ja niiden alueet muodostetaan nykyisten täyden palvelun ELY:jen pohjalta mahdollistaen tarvittaessa korkeamman toimipistemäärän. Elinvoimakeskusten määrää voidaan kasvattaa enintään yhdellä elinvoimakeskuksella palveluiden turvaamiseksi molemmilla kansalliskielillä. Edelleen mahdollistetaan elinvoimakeskusten erikoistuminen ja keskinäinen työnjako.

Valtion aluehallinnon uudistamisen osalta valmistelu tehdään niin, että uuden mallin mukaan järjestetty valtion aluehallinto käynnistää toimintansa lähtökohtaisesti vuoden 2025, mutta viimeistään vuoden 2026 alusta."

Kaupunginhallitus esittää lausuntonaan:

A. Tehtävien uudelleen organisointi

Kohta 1: Lupa- ja valvontavirasto

Lupa- ja valvontaviraston myötä luvituksen vauhdittamisessa onnistuminen on keskeinen hallinnon keino vauhdittaa Suomen talouskasvua ja vahvistaa Suomen asemaa houkuttelevana investointiympäristönä. Suurten tai alueellisesti merkittävien lupaprosessien yhteyteen uuden viraston on annettava ennakoivaa neuvontaa ja kumppanuutta hakijoille, jotta lupaprosessin sujuvuus voidaan varmistaa. Tämä tehtävä tulee kirjata viraston tehtäviin.

Viraston tulisi varmistaa, että alueelliset erityispiirteet ja paikallinen asiantuntemus otetaan huomioon. On tärkeää, että virasto toimii läheisessä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa ja että sen toiminta ei aiheuta ylimääräistä hallinnollista taakkaa yrityksille, kunnille ja kansalaisille.

Valtion aluehallinnon tehtävillä on lukuisia yhtymäpintoja kuntien ja maakunnan liittojen tehtävien kanssa, joten muutoksella on väistämättä vaikutuksia niin kuntiin kuin maakunnan liittoihin. Uudistuksessa valtion virastojen koko ja toimialueet suurenevat ja siksi on tärkeää, että valtion aluehallinto pysyy alueilla, on aidosti läsnä ja toimii kehittäjäkumppanina kunnille ja maakunnille. Voidakseen toimia tehokkaasti valtion aluehallinnon tulee tuntea paikalliset olosuhteet, alueiden vahvuudet ja heikkoudet.

Toimialaohjauksen tulee pysyä strategisella tasolla ja kohdennettava resurssejaan kaikille alueille huomioiden niiden erityistarpeet.

Uusi valtakunnallinen virastorakenne edellyttää erilaisten yhteistyörakenteiden luomista ja yhdyspintojen arviointia.

Kohta 2: Elinvoimakeskukset sekä kehittämis- ja hallintokeskus

Elinvoimakeskusten rooli on keskeinen alueellisen elinvoiman ja kilpailukyvyn edistämässä.

Elinvoimakeskusten tasavertainen palvelukyky, -nopeus ja -rakenne tulee turvata, jotta yrityksiä ja toimijoita voidaan palvella tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti eri maakunnissa. Elinvoimakeskusten vaikutusalueella resurssien tulisi jakautua niin, että sekä kaupunkialueet että maakuntien pienemmät kunnat ja yritykset saavat tarvittavan tuen kehittämiseen ja investointeihin. Resurssijako tulee olla läpinäkyvää ja ennakoitavaa. Rakennerahastotehtävät tulee jakaa lähemmäs maakuntia varmistamaan alueellisten erityispiirteiden tuntemus rakennerahastojen resurssijaossa.

Elinvoimakeskusten toiminnan tulee tukea alueiden omiin vahvuuksiin ja erityispiirteisiin perustuvaa alueiden kehittämistä yhteistyössä maakunnan liittojen kanssa.

Kehittämis- ja hallintokeskuksen osalta on olennaista, että sen toiminta tukee elinvoimakeskusten työtä sekä edistää hallinnon sujuvuutta ja tehokkuutta.

Valtioneuvoston asetus elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta nimeää, toimialueet ja toimipaikat. Siinä määritellään Etelä-Suomen elinvoimakeskuksen toimialue, johon kuuluvat Uudenmaan ja Päijät-Hämeen maakunnat.

Etelä-Suomen elinvoimakeskuksen päätoimipaikaksi määritellään Lahti. Etelä-Suomen elinvoimakeskuksen päätoimipaikan perustaminen Lahteen on perusteltua mm. siksi, että siten ehkäistään valtionhallinnon ja sen työpaikkojen keskittymistä pääkaupunkiseudulle ja pystytään tasapuolisemmin tunnistamaan maakunnan palvelutarpeet osana elinvoimakeskuksen toimintaa. Lahti kuuluu pääkaupungin työssäkäyntialueeseen hyvien liikenneyhteyksiensä ansiosta. Pääpaikan nimeäminen ei välittömästi vaikuttaisi henkilösresurssien siirtymiin, mutta viraston kehittyessä Lahti pystyy tarjoamaan erinomaiset edellytykset viraston toiminnalle edullisten kustannusten ja osaavan työvoiman tarjonnan ansiosta. Lahtea sijaintipaikkana puoltaa myös se, että Lahden kaupungissa ja Päijät-Hämeen maakunnassa on pääkaupunkiseutuun, suuriin kaupunkeihin ja muihin maakuntiin verrattuna suhteessa vähemmän valtion työpaikkoja.

Kohta 3: Kommentit virastolakiin, säännöskohtaisiin perusteluihin ja hallituksen esitysluonnokseen sekä mahdolliseen virastoasetukseen

Virastolait ja niihin liittyvät säännöskohtaiset perustelut vaikuttavat pääosin hyvin perustelluilta. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että sääntely on riittävän joustavaa ja mahdollistaa alueellisten erityispiirteiden huomioon ottamisen. Virastoasetuksen tulee selkeyttää virastojen rooleja ja vastuita sekä varmistaa yhteistyö eri viranomaisten välillä.

B. Muut mahdolliset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta

Hallituksen esitysluonnos on kokonaisuudessaan kattava. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että uudistuksen vaikutukset arvioidaan

säännöllisesti ja että tarvittavia muutoksia voidaan tehdä joustavasti, kun vaikuttavuuden arviointi valmistelussa on ollut puutteellista. Lahden kannalta on myös tärkeää, että toimijoiden ääni tulee kuulluksi ja että heillä on mahdollisuus vaikuttaa uudistuksen sujuvaan toteutukseen ja sen kehittämiseen jatkossa. Resurssien ja palveluiden tasavertainen saatavuus on turvattava eri alueille.

C. Hallituksen esitysluonnoksen sisältämät muut lakiehdotukset

Lakiehdotukset, joilla toteutetaan uudistuksen edellyttämät tehtäväsiirrot, ovat selkeitä ja johdonmukaisia. Tehtävien siirrot Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimakeskuksille, kehittämis- ja hallintokeskukselle sekä muille virastoille tulee toteuttaa siten, että siirtymävaihe on sujuva ja että uusi järjestelmä toimii tehokkaasti alusta alkaen. Lisäksi on varmistettava, että siirtymävaiheessa ei synny katkoksia palveluiden saatavuudessa tai laadussa.

D. Tiivistelmä lausunnon päähuomioista ja näkemyksemme esityksen kannatettavuudesta

Luvituksen vauhdittamisessa onnistuminen on keskeistä Suomen talouskasvun tukemisessa.

Keskeiset huomioitavat asiat ovat Lupa- ja valvontaviraston johdonmukainen toiminta, elinvoimakeskusten riittävät resurssit, elinvoimakeskusten ja maakuntien liittojen välinen selkeä työnjako ja yhteistyö, sekä uudistusprosessin ja tehtäväsiirtojen sujuvuus. Uudistuksen käytännön toteutuksessa tulee varmistaa riittävät resurssit ja niiden tasapainoinen jakautuminen elinvoimakeskuksen koko toiminta-alueelle. Lisäksi uudistuksessa tulee huomioida kehittämisen alueelliset erityispiirteet ja tarpeet.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Aluehallintouudistuksen tulee tukea alueiden omiin vahvuuksiin ja erityispiirteisiin perustuvaa kehitystä.

Etelä-Suomen elinvoimakeskuksen päätoimipaikaksi määritellään Lahti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lausuntopalvelu.fi:n kautta 1.9.2024 mennessä

tiedoksi: Päijät-Hämeen liitto

Liitteet

- 1 lausuntopyyntö: Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion
- 3 aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.08.2024

302

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat:

- Elinvoima- ja työllisyysjaosto 12.8.2024
- Konserni- ja tilajaosto 12.8.2024
- Sivistyslautakunta 13.8.2024
- Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 14.8.2024
- Kaupunkiympäristölautakunta 14.8.2024
- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 16.-22.8.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-